

คู่มือการส่งเสริมสิทธิทางวัฒนธรรม

วิสัยทัศน์

เป็นองค์กรหลักในการส่งเสริมงานวัฒนธรรม เพื่อเสริมสร้างความยั่งยืนทางสังคม

พันธกิจของกรมส่งเสริมวัฒนธรรม

1. เติบโตสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
2. ส่งเสริมและสนับสนุนให้คนไทยมีค่านิยมที่ดีงามและเหมาะสม
3. ส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาเพื่อเพิ่มคุณค่าและมูลค่าทุนทางวัฒนธรรม
4. ส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของเครือข่ายทางวัฒนธรรมทุกภาคส่วนให้มีความเข้มแข็ง
5. ส่งเสริมและพัฒนานวัตกรรมเพื่อการบริการประชาชน
6. ส่งเสริมและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ทางวัฒนธรรมให้มีศักยภาพ
7. สงวนรักษา พัฒนาต่อยอด และเผยแพร่มรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมไทยสู่ระดับนานาชาติ
8. ยกย่องเชิดชูเกียรติ และสนับสนุนการดำเนินงานของศิลปินแห่งชาติ ผู้ทรงคุณวุฒิทางวัฒนธรรม ผู้มีผลงานดีเด่นทางวัฒนธรรม และศิลปินพื้นบ้าน
9. ส่งเสริมและพัฒนางานภาพยนตร์และวีดิทัศน์

ความหมายของสิทธิทางวัฒนธรรม

สิทธิทางวัฒนธรรม (Cultural rights) เป็นกรอบแนวคิดที่ค่อนข้างกว้าง โดยรวมแล้วหมายถึงสิทธิของทุกคนที่ควรได้รับโอกาสอย่างเท่าเทียมและเป็นธรรมในการแสดงออกหรือมีส่วนร่วมกับวัฒนธรรมที่ได้เลือกสรร เพื่อให้วัฒนธรรมของตนสามารถดำรงอยู่ ถูกสานต่อและพัฒนาได้ อีกทั้งเป็นแนวคิดที่รับรองว่าทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับความพึงพอใจจากการบริหารจัดการทรัพยากรวัฒนธรรมและมรดกวัฒนธรรม รวมทั้งสามารถดำเนินชีวิตทางวัฒนธรรมได้อย่างมีความสุข โดยปราศจากอคติและการเหยียดหยาม นอกจากนี้สิทธิทางวัฒนธรรม ยังรวมถึงเสรีภาพที่จะมีอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมที่เปลี่ยนแปลงสลับไหลได้ หรือสิทธิในการมีส่วนร่วมทางวัฒนธรรมกับชุมชนทางวัฒนธรรมมากกว่าหนึ่ง และมีโอกาสเข้าถึงหรือมีส่วนร่วมในกิจกรรมและวิถีชีวิตของหลายวัฒนธรรม

สิ่งที่ควรทำ ไม่ควรทำ (Dos and Don'ts)

สิ่งที่ควรทำ

1. เสรีภาพในการกำหนดวิถีชีวิตทางวัฒนธรรม

2. สิทธิการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา
3. สิทธิการปกป้องและปฏิบัติตามวัฒนธรรม
4. สิทธิในการปฏิบัติศาสนกิจของตน
5. สิทธิในการจัดการงานศพ

สิ่งที่ไม่ควรทำ

1. การเบียดเบียนทางศาสนา
2. การละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา
3. การละเมิดประเพณีวัฒนธรรมของผู้อื่น

การละเมิดสิทธิมนุษยชนด้านวัฒนธรรม

1. การเลือกปฏิบัติ การกีดกัน การเหยียดหยาม คุกคาม ระวัง ห้ามหรือเป็นอุปสรรค มิให้บุคคล กลุ่มสถานภาพ กลุ่มชาติพันธุ์ ชุมชน องค์กร และประเทศที่จะฟื้นฟูดำรงรักษาไว้ ประยุกต์ใช้พัฒนา และคุ้มครอง ตลอดจนการแสดงตนอย่างเปิดเผย ซึ่งอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรม และอนุวัฒนธรรมของกลุ่มสถานภาพ กลุ่มชาติพันธุ์ ชุมชน องค์กร และประเทศอันเป็นการกระทำโดยสมัครใจ
2. การพยายามกลบเกล็นทางวัฒนธรรม โดยที่อีกฝ่ายหนึ่งไม่สมัครใจ
3. การลักลอบโจรกรรม ชื้อขายทางวัฒนธรรมภายในประเทศและข้ามประเทศ โดยที่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง ไม่มีโอกาสเข้าถึงข้อมูล ข่าวสาร อย่างครบถ้วนสมบูรณ์
4. การนำไปใช้ประโยชน์ในรูปแบบต่าง ๆ โดยยังมิได้รับการอนุญาต หรือยินยอมเป็นลายลักษณ์อักษร จากเจ้าของวัฒนธรรมนั้น ๆ
5. การลดคุณค่าของวัฒนธรรมหนึ่งให้กลายเป็นสิ่งตลกขบขัน ล้าสมัย หรือไม่เหมาะสมบนฐานคิด หรือ "มาตรฐาน" ของวัฒนธรรมอื่น หรือทำให้มีสภาพเป็นเพียงวัตถุ และสินค้า หรือการแสดงต่าง ๆ อย่างปราศจากคุณค่าทางประวัติศาสตร์ จิตใจ หรือจิตวิญญาณตามความหมายของเจ้าของวัฒนธรรมนั้น

ที่มา

สัมพันธ์ วารี (2564). สิทธิทางวัฒนธรรม (Cultural rights). จาก

<https://www.sac.or.th/portal/th/article/detail/278>

บ้านจอมยุทธ์. แผนปฏิบัติการแม่บทสิทธิมนุษยชนด้านวัฒนธรรม. จาก

https://www.baanjomyut.com/library_2/extension-4/human_rights/05.html